

ORTAOKUL(5-8) ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ BOYUTLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ(KARS İLİ ÖRNEĞİ)

Sıtkı AKARSU*

Öz

Müzik dersi, ilköğretim ve lise düzeyindeki okullarda hem gelişim dönemlerinin sağlıklı bir şekilde devam etmesi açısından hem de kalıtsal olarak taşınan bazı yeteneklerin fark edilerek bireyin kendisini gerçekleştirmesine yardımcı olma ve beğeni eğitimi kazandırması bakımından önemli bir derstir. Müzik dersinin yer aldığı sınıflardaki programlar düzenlenirken, gelişim dönemlerine göre bir müfredat hazırlanır. Gerek teorik bölüm ve gerekse uygulama bölümü, buna göre düzenlenir.

Bu çalışma Kars ili, merkezde bulunan ortaokul(5-8) öğrencilerinin, cinsiyet ile bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlar açısından müzik dersine karşı tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. İl merkezinde bulunan iki ortaokul tesadüfi örnekleme ile belirlenmiş; bu ortaokullardaki toplam 173 öğrenciden, tutum ölçekleri vasıtasıyla veriler toplanmıştır. Tutum ölçekleri ile ortaokul öğrencilerinin müzik dersine karşı olan tutumlarının hangi yönde gelişme gösterdiği, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açıdan farklılıkları ile cinsiyete göre müzik dersine ilişkin tutumları belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar sözcükler: Müzik Eğitimi, Tutum, Bilişsel, Duyuşsal, Devinişsel.

The Evaluation In Terms Of Various Dimensions of Attitudes Towards Music Lessons of Middle School (5-8) Students (Kars Sample)

Abstract

Music lessons are primary and an important lesson in terms of the schools at upper secondary level, both in terms of continuing a healthy way of both development period it was recognized that some ability to move as hereditary helping to realize itself on the individual and gain the education of appreciation. A curriculum is prepared according to developmental periods while the classes in the classes where the music lesson is held are being organized, It is organized accordingly both the theoretical part and the application part.

This work it is made to determine attitudes towards music lessons of middle school (5-8) students in the center Kars in terms of gender and cognitive, emotional and kinesthetic dimensions. Two middle school set in the city center with random sampling; data were collected by attitude scales from total 173 students in this middle school. With attitude scales tried to be determined which development has shown of attitudes towards music lessons of middle school students and differences in perspective cognitive, affective, and devicative with attitudes towards music lesson by sex.

Keywords: Music Education , Attitude, Cognitive, Affective, Devicative.

GİRİŞ

Sosyolojik ve psikolojik olarak zaman içerisinde donanımlı hale gelen insanoğlu, zihinsel ve yetisel birikimini gelecek nesillere kalıtım ve model kişilik gibi bazı vasıtalar aracılığı ile aktarmaktadır. Çok yönlü olan insan, parmak izi nadirliğinde birbirinden farklı özelliklere sahip olmuştur. İşte eğitim bu özelliklerin keşfi, yönlendirilmesi, geliştirilmesi, kişiye ve topluma kazandırılması görevini üstlenir.

* Yrd. Doç. Dr. Sıtkı AKARSU, Kastamonu Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Müzik Bilimleri Bölümü, sitkiakarsu2003@hotmail.com

Değişen ve gelişen dünyanın yönünü ve nabız hızını belirleyen aslında eğitimidir. İnsanoğlu formal veya informal olarak eğitim süreci içerisindeki rolüne bağlı olarak değişimi yönlendirir. Bu değişim çeşitli alanların bir entegrasyonudur aslında. Bir bilim alanı çalışmalarını sürdürebilmek, gelişmek için diğer alanlara her zaman ihtiyaç duyar. Bu alanlardan biri de müziktir.

İnsana bütün sanatlardan daha büyük bir kolaylık ve etkileme gücüyle ulaşan müziği “seslerle düşünme, sesler aracılığı ile yaşamı duyumsama ve geliştirme yolunda insan gerçeğinin bütün ilişkileri içinde araştırılması ve aktarılması sanatı” olarak tanımlayabiliriz. Bu arayışta en çarpıcı amaç, müziğin doğuşundan bu yana insanı korumaktır. Bu koruma işlevi bugün artık somut olarak görülen ve hemen kavranabilen bir özellik değildir. Müziğin bu yönü, başka araştırmaların konusu olmalıdır(Selanik, 1996: 2).

Ama insanı bu koruma güdüsü ile donatma, elbette müzik eğitiminin alanı içerisine girmektedir.

Müzik öğretimi, ruhsal ve içsel bir destek aracı olmasının yanında dış dünyanın da yönetimini sağlayan bir kontrol mekanizmasıdır. Bu açıdan müzik eğitiminde hedeflere yönelik olan amaçların, planlanması ve uygulanması önemli bir aşamadır. Eğitim ortamlarında, müzik eğitiminin en önemli boyutunu müzik öğretimi oluşturmaktadır. Bu nedenle tüm yapılacak olan tüm tasarımlar, düzenlemeler ve uygulamalar müzik öğretimi üzerinde şekillendirilir(Yıldız, 2002: 2).

“İnsan eğitimindeki temel gereksinimlerden birisi de müziktir”(Turgut, 2012: 3). Eğitim faaliyetleri arasında hem bilişsel hem duyuşsal hem de devinişsel olarak birçok kazanıma hizmet eden disiplinler arasında müzik dersi önemli bir yere sahiptir. Eğer müzik eğitimi ilkokulda sağlıklı bir şekilde başlarsa, ortaöğretim ve lise eğitimine de yansıtacaktır. Aksi takdirde geç kalınmış bir müzik eğitimi politikası ile kültürel değerleri koruyup taşıyacak bir neslin yerini, dinlediği müzikte iyi ve kötüyü ayıramayacak kadar az bilgiye sahip bir nesil yetişecektir. Bu da ulusal müzik kültürünün olumsuz etkilenmesine neden olacaktır.

Ulusal değerlerin önemli bir parçası olan müzik kültürünün aktarımı ve taşınması işlevinin temelleri, elbette okul öncesi düzeyde değerlendirilmelidir. Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrencilerin müziksel açıdan donanımlı ve bilinçli hale gelebilmeleri, müzik eğitimi ve öğretiminden zevk alabilmeleri ve bu eğitim esnasında aktif olabilmeleri için öğrencilere verilen müzik eğitimi ve öğretiminden etkili bir planlama ve rehberlik edilmesi oldukça önemlidir(Kılıç, 2012: 1).

Çocukların bu derslerde ilgili alanlarda donatılıp zevk almalarını sağlamak amacı ile müzikli oyunlar işe koşulur. Müzikli oyunlar hem hareket hem ritm duygusu hem de çocukların çok yönlü gelişimlerine sağladığı katkı nedeniyle okul öncesi eğitim programlarında çok önemli bir yere sahiptir(Uşaklıgil ve diğ., 2009: 5).

Müzik eğitimi dersleri, okul öncesinden başlayarak diğer kademelerde de etkili bir biçimde kullanılıp farkındalık oluşturulması gereken bir derstir. Kazanım boyutları yoğun olan bu dersin toplumsal ürünleri birçok alana göre daha fazladır. Bireysel olarak da yorumlama becerilerinin geliştirilmesi ve devinimsel kazanımlar amaçlanır(Yokuş ve Yokuş, 2010: 17).

Müzik dersi dâhil, bütün disiplinlerin eğitim ve öğretim müfredatlarında bilişsel, duyuşsal ve devinişsel kazanımlar içeren hedefler vardır. Her boyut kendi içerisinde amaçlar içerir. İlgili dersin programdaki kazanımları ne ise ona göre bir strateji, yöntem ve teknikler belirlenir, bilgi ve beceriler o şekilde öğrencilere aktarılır. Bu bilgi ve beceriler, öğretim programlarında günümüzde yapılandırmacı yaklaşımın temel ilkeleri ile sağlam zeminlere oturtulmaya çalışılmaktadır. Fakat Müzik Eğitiminde Yapılandırmacı Yaklaşım'ın uygulanma şartları, ürünlerinin değerlendirilmesi ve genel olarak programların verimliliği üzerine çok az çalışma yapılmıştır. Olumlu olarak değerlendirilen çalışma sonuçları kadar, olumsuz bazı sonuçlar da rapor edilmiştir (Aksu, 2015: 33).

Müzik eğitimi sürecinde günümüzde program dahilinde tercihe yer verilmemekte, hazır olan eserler ve şarkılar, program politikasına bağlı olarak sunulmaktadır. Müzik tercihleri, başta insanların hangi tür müziklerden hoşlanıp hoşlanmadıkları ya da ne tür müziklere ilgi duyup duymadıklarına bağlı gibi görünmektedir. Fakat bu olayın iç yüzünde, bu tercihlerin altında farklı nedenler ve değişkenler bulunduğu ortaya çıkmaktadır (Ercan ve Barış, 2016: 2256). Bu tercihler doğrultusunda hazırlanacak olan müzik öğretimi programları sayesinde, bireylerin yetenekleri keşfedilecek ve tercih alanları ile beynin, vücudun çalışma sistemlerinin (Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel) organize bir şekilde hareket etmesi saplanacaktır.

Müzik, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleriyle bir bütün olan insanın yaşamında çok önemli ve etkili bir yer tutmaktadır. İnsanın davranışlarında çeşitli değişikliklere neden olabilir ve onlara yön verebilir. Müzik insana neşe, keder, coşkunluk, durgunluk, güçlülük, düzenlilik ve mutluluk gibi duyguları yaşatan bir sanattır. Aynı zamanda toplum hayatında da sosyo-kültürel bağlardan biridir (Göncü, 2016: 2383).

Müzik öğretiminde izlenecek yeni yöntem ve yaklaşımlar, bireylere kazandırılacak müzikal davranışları pekiştirecektir. Öğretme ve öğrenme yöntemlerinin getirdiği zengin çeşitlilik, bireyin müzik eğitimine ilgi göstermesini sağlayarak, başarı ve öğrenme düzeylerini arttıracaktır(Nacakçı ve Kurtuldu, 2011: 1).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma ile ortaokulda öğrenim gören 5.6.7 ve 8. sınıf öğrencilerinin müzik dersine karşı tutumlarını, cinsiyet ile bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlar açısından belirleyebilmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın Alt Amaçları

1. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum ölçeği bilişsel boyut puanları ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum ölçeği duyuşsal boyut puanları ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum ölçeği devinişsel boyut puanları ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Ortaokul 5,6,7 ve 8. sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin, tutum ölçeği puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. 5. ve 8. Sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum ölçeği bilişsel boyut puanları ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark var mıdır?
7. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum ölçeği duyuşsal boyut puanları ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark var mıdır?
8. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum ölçeği devinişsel boyut puanları ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark var mıdır?
9. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum ölçeği puanları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Yapılan çalışma, ortaokul düzeyinde eğitim gören öğrencilerin müzik dersi hakkındaki tutumlarının olumlu veya olumsuz oluşu, onların ihtiyaçlarının karşılanmasının bir yansıması olması ve başarı düzeylerinin etkilenmesi bakımından önem arz etmektedir. Müzik dersleri, alan olarak diğer programlar arasında duyuşsal alana daha çok hitap eden hedeflere ve kazanımlara sahiptir. Etkinlikler vasıtası ile elbette devinişsel kazanımlar da yer almaktadır. Bundan dolayı, öğrencilerin, müzik dersi ile ilgili bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlarda derse karşı tutumları hakkında bilgi sahibi olmak bize programların hazırlanması ve hedeflere ulaşılmasında katkı sağlayacaktır. Ülke bazında bireylere kazandırılmak istenen birçok davranış ve bilginin yanında kültürel aktarımı sağlamak, müzik dersinin genel amaçları arasında yer almaktadır. Dolayısı ile öğrencilerin müzik derslerine ilişkin tutumlarının değerlendirilerek alınan veriler ışığında eksik ve yanlışları düzeltecek yeni stratejiler geliştirmek önem arz etmektedir.

YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden yararlanılarak, betimsel araştırma modeli kullanılmıştır.

Genel tarama modelindedir.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Kars il merkezinde bulunan ortaokullarındaki 5,6,7, ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise; Mihralibey Ortaokulu ve Ziya Gökalp Ortaokulunda bulunan 173 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin sınıflara göre cinsiyet dağılımları, tablo 1’de belirtilmiştir.

Tablo 1:Örnekleme oluşturan öğrencilerin cinsiyet dağılımı

Öğrenciler		f	%
Cinsiyet	Erkek	84	49
	Kız	89	51
Toplam		173	100

Sınırlılıklar

Yapılan çalışma, 2014-2015 eğitim öğretim yılı; Kars il merkezindeki Mihralibey İlköğretim Okulu ve Ziya Gökalp İlköğretimde bulunan 173 öğrenci ile sınırlıdır.

Veri Toplama Aracı

Verilerin toplanmasında daha önceden bazı çalışmalarda kullanılmış olan Zeki Nacakcı'nın geliştirmiş olduğu 15 maddeden oluşan müzik dersi tutum ölçeği, çalışma için uygun görülmüş ve kullanılmıştır. Ölçek, 5'li likert olarak hazırlanmış, sorulara verilen cevaplar, “tamamen katılıyorum (5)”, “büyük ölçüde katılıyorum (4)”, “kısmen katılıyorum (3)”, “çok az katılıyorum (2)”, “hiç katılmıyorum (1)” seçeneklerine göre olumludan olumsuz doğru puanlanmıştır. Öncelikle ölçekte reverse sorular belirlenmiştir. Bunlardan 1, 2, 4, 7, 12, 13 ve 15. sorular olumsuz, diğerleri olumlu olarak belirlenmiştir. Daha sonra bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlarda hazırlanmış olan sorular alan uzmanı olan öğretim üyeleri tarafından tespit edilmiştir. 1,4, ve 6. sorular bilişsel; 2, 5, 8, 9, 10, 11, 13 ve 14. sorular duyuşsal; 3, 7, 12 ve 15. sorular da devinişsel boyutta hazırlanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 21.0 paket programından yararlanılmıştır. Ölçekteki maddeler sırası ile değerlendirilip anlamlı farklılıklara bakılmıştır. ,05 anlamlılık düzeyi seçilmiş, değişkenlerin istatistiksel ifadesinde yüzde(%), frekans(f) ile yüzde, frekans, Tek Yönlü Anova ve t testi analizleri kullanılmıştır. Ölçekteki değerler yorumlanırken, aşağıdaki olumlu-olumsuz tablo puanlaması kullanılmıştır.

Tablo 2: Cevapların puan aralığı

Olumlu Puan Aralığı	Cevaplar	Olumsuz Puan Aralığı
1,00 – 1,79	Hiç Katılmıyorum	4,20 – 5,00
1,80 – 2,59	Çok az katılıyorum	3,40 – 4,19
2,60 – 3,39	Kısmen katılıyorum	2,60 – 3,39
3,40 – 4,19	Büyük ölçüde katılıyorum	1,80 – 2,59
4,20 – 5,00	Tamamen katılıyorum	1,00 – 1,79

BULGULAR

Elde edilen veriler yüzde, frekans, Tek Yönlü Anova ve t testi istatistiksel modellerinden yararlanılarak öncelikle tablo halinde sunulmuş, daha sonra maddeler yorumlanmaya çalışılmıştır.

Tablo 3: Ortaokul öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının frekans, yüzde ve aritmetik ortalama dağılımlarını gösterir tablo

	Tamamen Katılıyorum		Büyük Ölçüde Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Çok az Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum		X
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1-Müzik dersinin önemsiz bir ders olduğunu düşünüyorum.	12	6.9	9	5.2	18	10.4	12	6.9	122	70.5	4,28
2-Zorunlu olmasaydım müzik dersine katılmak istemezdim.	16	9.2	6	3.5	9	5.2	18	10.4	124	71.7	4,31
3- Sayısal veya sözel ders işlemektense müzik dersi yapmayı tercih ederim.	48	27.7	21	12.1	33	19.1	20	11.6	50	28.9	2,98
4-Müzik dersinde düşündüğüm kadar başarılı olmayışımın sebebi öğretmenimdir.	17	9.8	2	1.2	6	3.5	8	4.6	139	80.3	4,43
5-Müzikle uğraşmak veya bir müzik aleti çalmak isterdim.	129	74.6	22	12.7	8	4.6	2	1.2	7	4.0	4,57
6-Müzik derslerinin bana müzik dinleme zevki ve seçme alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum	113	65.3	33	19.1	12	6.9	7	4.0	7	4.0	4,39
7-Müzik dersini sadece sınıf geçmek için çalışıyorum.	21	12.1	5	2.9	10	5.8	16	9.2	118	68.2	4,14
8-Müzik dersinin haftalık ders saatinin daha çok olmasını isterim.	82	47.4	23	13.3	30	17.3	16	9.2	20	11.6	3,77
9-Müzik dersinde öğrendiklerimle okul içi ve dışı müzik etkinliklerine katılmak isterim.	94	54.3	27	15.6	22	12.7	12	6.9	17	9.8	3,98
10-Müzik dersindeki konuları kendim için yararlı ve ilginç buluyorum.	67	38.7	35	20.2	36	20.8	14	8.1	16	9.2	3,71
11-Müzik dersi en çok sevdiğim dersler içinde yer alır.	87	50.3	30	17.3	32	18.5	9	5.2	12	6.9	4,01
12-Müzik dersine zaman ayırmaktansa diğer derslere vakit ayırmayı tercih ederim.	26	15.0	18	10.4	36	20.8	30	17.3	60	34.7	3,45
13-Müzik dersi sıkıcı bir	6	3.5	7	4.0	12	6.9	19	11.0	121	69.9	4,33

derstir.

14-Müzik dersinde ders işleyiş bakımından gelişen teknolojinin etkilerini görebiliyorum.	77	44.5	32	18.5	19	11.0	20	11.6	24	13.9	3,70
15-Müzik öğretmenimiz bize çalgısı veya sesiyle hiç müzik yapmıyor.	20	11.6	9	5.2	6	3.5	7	4.0	131	75.7	4,27

Dereceleme(olumlu): 1,00 – 1,79:Hiç Katılmıyorum / 1,80 – 2,59:Çok az Katılıyorum / 2,60 – 3,39:Kısmen Katılıyorum / 3,40 – 4,19:Büyük ölçüde Katılıyorum / 4,20 – 5,00:Tamamen Katılıyorum.

Yukarıdaki, öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumlarının frekans, yüzde ve ortalama değerleri bulunan tablo incelendiğinde;

1. Önermede ortalamanın 4.28 olduğu(Hiç Katılmıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin genel olarak müzik dersinin gereksiz bir ders olduğunu düşünmedikleri söylenebilir.
2. Önermede ortalamanın 4.31 olduğu(Hiç Katılmıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin genel olarak müzik dersine zorunlu olarak değil de, isteyerek ve severek katıldıkları söylenebilir.
3. Önermede ortalamanın 2.98 olduğu(Kısmen Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin genel olarak sayısal veya sözel derslere katılmak yerine müzik dersine katılmayı kısmen tercih ettikleri severek katıldıkları söylenebilir.
4. Önermede ortalamanın 4.43 olduğu(Hiç Katılmıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin genel müzik derslerindeki başarısızlıklarının sebebi olarak öğretmenlerini görmedikleri söylenebilir.
5. Önermede ortalamanın 4.57 olduğu(Tamamen Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzikle uğraşmak ve bir enstrüman çalmak istedikleri söylenebilir.
6. Önermede ortalamanın 4.39 olduğu(Tamamen Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin genel anlamda müzik dersinin dinleme zevki ve seçme alışkanlığı kazandırdığını düşündükleri söylenebilir.
7. Önermede ortalamanın 4.14 olduğu(Hiç Katılmıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik dersine sadece geçmek için çalışmadıklarını ifade ettikleri söylenebilir.
8. Önermede ortalamanın 3.77 olduğu(Büyük Ölçüde Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik dersinin haftalık saatinin artmasına büyük ölçüde katıldıklarını ifade ettikleri söylenebilir.
9. Önermede ortalamanın 3.98 olduğu(Büyük Ölçüde Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik dersinde öğrendikleri ile okul içi ve dışı müzik etkinliklerine büyük ölçüde katılmak istelerini ifade ettikleri söylenebilir.
10. Önermede ortalamanın 3.71 olduğu(Büyük Ölçüde Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik dersinde öğrendiklerini kendileri için büyük ölçüde yararlı buldukları söylenebilir.
11. Önermede ortalamanın 4.01 olduğu(Büyük Ölçüde Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik dersini en çok sevdikleri ders olarak belirttikleri söylenebilir.
12. Önermede ortalamanın 3.45 olduğu(Çok Az Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik dersi yerine diğer derslere zaman ayırmak istemedikleri söylenebilir.

13. Önermede ortalamanın 4.33 olduğu(Hiç Katılmıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik dersinin sıkıcı bir ders olduğunu düşünmedikleri söylenebilir.
14. Önermede ortalamanın 3.70 olduğu(Büyük Ölçüde Katılıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik derslerinde gelişen teknolojinin etkilerini büyük oranda gördükleri söylenebilir.
15. Önermede ortalamanın 4.27 olduğu(Hiç Katılmıyorum) görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin müzik derslerinde öğretmenlerinin onlara ses ve enstrümanı ile eşlik ettiği söylenebilir.

Tablo 4: Sınıf düzeyine ilişkin betimsel veriler

Sınıf	N	\bar{X}	S
1. 5.sınıf	41	3,4728	,53958
2. 6.sınıf	49	3,3410	,71295
3. 7.sınıf	41	3,4490	,59244
4. 8.sınıf	42	3,2341	,49631
Toplam	173	3,3719	,59887

Tablo 5: Müzik dersi tutum ölçeğinin bilişsel boyutunun sınıf düzeyine göre karşılaştırılması, tek yönlü anova testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p>0
Gruplararası	3,929	3	1,310	2,563	,057
Grupiçi	86,368	169	,511		
Toplam	90,297	172			

Buna göre öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeğindeki bilişsel boyuta ilişkin puanları sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemiştir. [$F_{(3-169)}= 2,563$; $p>,05$]. Bu bulgu öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği bilişsel puanlarının sınıf düzeyindeki farklılıklara göre değişmediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6: Müzik dersi tutum ölçeğinin duyuşsal boyutunun sınıf düzeyine göre karşılaştırılması, tek yönlü anova testi sonuçları

Varyansın kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplar arası	1,505	3	,502	1,409	,242
Grup içi	60,183	169	,356		
Toplam	61,688	172			

Öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği duyuşsal puanları sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. [$F_{(3-169)}= 1,409$; $p>,05$]. Bu bulgu öğrencilerin müzik dersi tutum

ölçeği duyuşsal puanlarının sınıf düzeyindeki farklılıklara göre değişmediği şekilde yorumlanabilir.

Tablo 6: Müzik dersi tutum ölçeğinin devinişsel boyutunun sınıf düzeyine göre karşılaştırılması, tek yönlü anova testi sonuçları

Varyansın kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplar arası	5,024	3	1,675	2,224	,087
Grup içi	127,226	169	,753		
Toplam	132,249	172			

Buna göre öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeğindeki devinişsel boyuta ilişkin puanları sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. [$F_{(3-169)} = 2,224$; $p > ,05$]. Bu bulgu öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği devinişsel puanlarının sınıf düzeyindeki farklılıklara göre değişmediği şekilde yorumlanabilir.

Tablo 7: Müzik dersi tutum ölçeğinin sınıf düzeyine göre karşılaştırılması, tek yönlü anova testi sonuçları

Varyansın kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplar arası	2,054	3	,685	2,663	,050
Grup içi	43,456	169	,257		
Toplam	45,510	172			

Buna göre öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği puanları sınıf düzeyine göre p değeri ,050 çıkmış ve sınırda anlamlılık göstermiştir (Kul, 2014). Ayrıca, Post Hoc tablosu incelendiğinde 5 ve 8. sınıflar arasında öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği puanlarının farklılık göstermesi üzerine tekrar bir bağımsız t testi yapılmasına karar verilmiştir.

Tablo 8: Müzik dersi tutum ölçeğinin 5 ve 8. sınıf düzeyine göre bağımsız t testi sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
5. Sınıf	41	3,0567	,673	,105	2,653	,010
8. Sınıf	42	2,7501	,323	,049		

Beşinci sınıf öğrencileri ile sekizinci sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. ($p < ,05$). Ortalamalar esas alındığında beşinci sınıf öğrencilerinin ortalaması 3,05 iken, sekizinci sınıf öğrencilerinin puan ortalaması 2,74'tür. Buna göre müzik dersi tutum ölçeği puanlarının beşinci sınıflar lehine farklılaştığı, 5. sınıfta

müzik dersine olan tutumların olumlu düzeyde görülmesine karşın, 8. sınıfta bu tutumun azaldığı söylenebilir.

Tablo 9: Müzik dersi tutum ölçeği bilişsel boyut puanlarının cinsiyete göre t testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	\bar{X}	S	sd	t	p
Müzik Dersi Tutum Puanı Bilişsel Boyut	Kadın	2,4665	,62472	171	-1,586	,115
	Erkek	2,6405	,81140			

Öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği bilişsel boyut puanları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Kadın öğrencilerin ortalama puanları 2,4665 iken, erkek öğrencilerin ortalama puanları 2,6405'tir. Ayrıca p değeri ,115 olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular, bilişsel boyut puanlarının cinsiyete göre değişmediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 10: Müzik dersi tutum ölçeği duyuşsal boyut puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları

	Cinsiyet	\bar{X}	S	sd	t	p
Müzik Dersi Tutum Puanı Duyuşsal Boyut	Kadın	3,3583	,58637	171	-,307	,759
	Erkek	3,3863	,61504			

Öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği duyuşsal boyut puanları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Kadın öğrencilerin ortalama puanları 3,3583 iken, erkek öğrencilerin ortalama puanları 3,3863'tür. Ayrıca p değeri ,759 olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular, duyuşsal boyut puanlarının cinsiyete göre değişmediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 11: Müzik dersi tutum ölçeği devinişsel boyut puanlarının cinsiyete göre t testi sonuçları

	Cinsiyet	\bar{x}	S	sd	t	p
Müzik Dersi Tutum Puanı Devinişsel Boyut	Kadın	2,0333	,70430	171	-3,703	,000
	Erkek	2,5100	,97424			

Buna göre öğrencilerin müzik dersi tutum ölçeği devinişsel boyut puanları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Ortalamaları esas alındığında kadın öğrencilerin ortalaması 2,0333 iken, erkek öğrencilerin puan ortalaması 2,5100'dır. Ayrıca p değeri ,000 olarak tespit edilmiştir. Buna göre müzik dersi tutum ölçeği puanlarının erkek öğrenciler lehine farklılaştığı söylenebilir.

Tablo 12: Müzik dersi tutum ölçeği puanlarının cinsiyete göre t testi sonuçları

	Cinsiyet	\bar{X}	S	sd	t	p
Müzik Dersi Tutum Ölçeği Puanı	Kadın	2,8266	,44738	171	-2,288	,023
	Erkek	3,0035	,56553			

Kadın öğrencilerle erkek öğrencilerin müzik dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Ortalamaları esas alındığında kadın öğrencilerin ortalaması 2,8266 iken, erkek öğrencilerin puan ortalaması 3,0035'dir. Ayrıca p değeri ,023 olarak tespit edilmiştir. Buna göre müzik dersi tutum ölçeği puanlarının erkek öğrenciler lehine farklılaştığı söylenebilir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

İnsanlar yaşadıkları toplumlarda kültürel aktarımın en büyük taşıyıcıları ve yaşatıcıları olarak rol oynarlar. Bir toplumun kimliği niteliğindeki bu kültürel öğeler, o toplumun varlığı yaşatması ve sürdürmesi için olmazsa olmazları arasındadır. Toplumun yönetimi ve denetimi görevlerini üstlenen bireyler, varlığın sürdürülmesi adına kültürel unsurların taşınması için, hem kurumsal anlamda yapılaşma içerisine girmektedir hem de ona uygun politikalar geliştirip yürürlüğe sokmaktadırlar. Bu görev ve sorumluluklardan biri, hatta en önemlisi de eğitim kurumlarıdır.

Yönetim politikalarının etkisi altında kalan veya kalmak durumunda olan eğitim kurumları, hazırlanan programlar dâhilinde işleyişini sürdürmektedirler. Program içerisinde yer alan her disiplinin teorik veya uygulama boyutlarına bağlı olarak müfredatları hazırlanmaktadır. Bu disiplinlerden biri olan müzik dersinin, kültürel aktarımı sağlamada çok önemli bir rolü olmasının yanında, bireysel yeteneklerin geliştirilmesi, beğeni yeteneğinin kazanılması ve estetik duyguların geliştirilmesi adına da güçlü kazanımlara hizmet eden yönleri vardır. Bunların gerçekleştirilebilmesi için ortamlar sağlanmalıdır.

Yapılan çalışmada ortaokul öğrencilerinin(5-8) müzik dersine karşı tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Analiz sonuçlarına bağlı olarak, genel anlamda ortaokul öğrencilerinin müzik dersine karşı tutumları olumlu olduğu söylenebilir. Betimsel verilerde ortaokul beşinci sınıfların müzik dersine karşı tutumları olumlu iken, sekizinci sınıflara doğru bir düşüş eğilimi göstermiştir. Ayrıca genel değerlendirmede, tutumların olumlu olması %'lik dilim olarak %80'lerde olduğu söylenebilir. Bu oranın daha fazla artırılması ve öğrencilerin etkinliklere katılımın sağlanması adına, müzik derslerinin ilk ve ortaokullarda saatinin de artırılması gerekmektedir. İlk ve ortaokullarda diğer derslerde olduğu gibi müzik dersinde de branş öğretmenin dersi yürütmesi daha sağlıklı olacaktır. Etkinliklerin branş öğretmeni tarafından tertip edilip gerçekleştirilmesi öğrencilerde daha yüksek düzeyde ilgi ve tutum sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Aksu, C. (2015). Yapılandırmacı Temel Müzik Eğitiminde Öğretmenin Fonksiyonu Ne Olmalıdır? Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3, 21, s. 31-41.

Yıldız, Gökay(2002). İlköğretimde Müzik Öğretimi. Ankara. Anı Yayıncılık.

Kul, Seval(2014). İstatistik Sonuçlarının Yorumu: p Değeri ve Güven Aralığı Nedir?

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 62 Temmuz – Ağustos 2017

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

- Selanik, Cavidan(1996). Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni. Ankara. Doruk Yayıncılık.
- Turgut, İ. Anıl(2012). Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri Uygulama Örnekleri. Ankara. Kök Yayıncılık.
- Kılıç, Ilgım(2012). Okul Öncesinde Müzik Eğitim. Ankara. Pegem Akademi.
- Uşaklıgil, I. ve diğ.,(2009). Müzikli Çocuk Oyunları. İstanbul. Morpa Kültür Yayınları.
- Yokuş. H. ve Yokuş. T.(2010). Müzik ve Çalgı Öğrenimi İçin Strateji Rehberi 1. Ankara. Pegem Akademi.
- Nacakçı, Z. ve Kurtuldu, M. Kayhan(2011). Kuramdan Uygulamaya Müzik Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar. Ankara, Anı Yayıncılık.
- Göncü, İ. (2016). 4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 16, (İpekyolu Özel Sayısı), 2382-2392.
- Ercan, H., Barış, D. (2016). Klasik Batı Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarı Müzik Lisans Öğrencilerinin Müzikal Beğenileri ve Müzik Dinleme Alışkanlıklarının İncelenmesi, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(İpekyolu Özel Sayısı), 2255-2268.